

Sem 5 Algebra geometri

David Östling
 981025
 CMETE 4
 dosl@kth.se

$$1) \quad a) \quad A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 2 & -1 & -1 \\ 4 & 3 & 3 \end{bmatrix}$$

Basen av bildrummet bestäms av $\text{col}(A)$ där pivotkolumnerna i A utgör basen:

$$\begin{bmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 2 & -1 & -1 \\ 4 & 3 & 3 \end{bmatrix} \xrightarrow{-2R_1} \begin{bmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 0 & -5 & 1 \\ 0 & -5 & 1 \end{bmatrix} \xrightarrow{-1R_2} \begin{bmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 0 & -5 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

Detta medför att $\text{rang}(A)=2$

2 Pivotelement

Detta innebär att vi får motsvarande pivotkolumner..

$$\text{col}(A) = \left\{ \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ 4 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 2 \\ -1 \\ 3 \end{bmatrix} \right\}, \text{ detta medför att } B = \left\{ \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ 4 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 2 \\ -1 \\ 3 \end{bmatrix} \right\}$$

Notera här att vektorerna i B är linjärt oberoende (detta ser vi ovan där vi fann pivotkolumnerna) och att vektorerna i basen spänner upp bildrummet $\text{Im}(L)$ till L → Därför är B en bas till bildrummet.

Svar: Basen B för bildrummet $\text{Im}(L)$ till L utgörs av $B = \text{span}\{v_1, v_2\}$

b) Nej, detta grundar sig i att B utgör en bas i $\mathbb{R}^2$ (eftersom $\text{rang}(A) = \text{rang}(B) = 2$) För att B ska utgöra en bas i $\mathbb{R}^3$ krävs en till vektor $\vec{v}$, denna vektor ska tillsammans med de nuvarande vektorerna i B forma en linjärt oberoende mängd.

Genom att ta determinanten av de nuvarande vektorerna i B tillsammans med den okända vektorn $\vec{v}$ kan vi ta reda på vilka värden $\vec{v}$ kan anta enligt följande:

$$\begin{bmatrix} 1 & 2 & x \\ 2 & -1 & y \\ 4 & 3 & z \end{bmatrix} = 1(-1z - 3y) - 2(2z - 4y) + x((2 \cdot 3) - (-1 \cdot 4)) = 10x + 5y - 5z$$

1b) Vi vet nu att varje $\vec{v} \in \mathbb{R}^3$ som uppfyller

$$10x + 5y - 5z \neq 0$$

Då det. $\neq 0$ är vektorerna linjärt oberoende!

fungerar för

$$\left(\begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ 4 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 2 \\ -1 \\ 3 \end{bmatrix}, \vec{v} \right)$$

Vi kan $10 \cdot 1 + 5 \cdot 2 - 5 \cdot 1 \neq 0$ ger...

$$\begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ 1 \end{bmatrix}$$

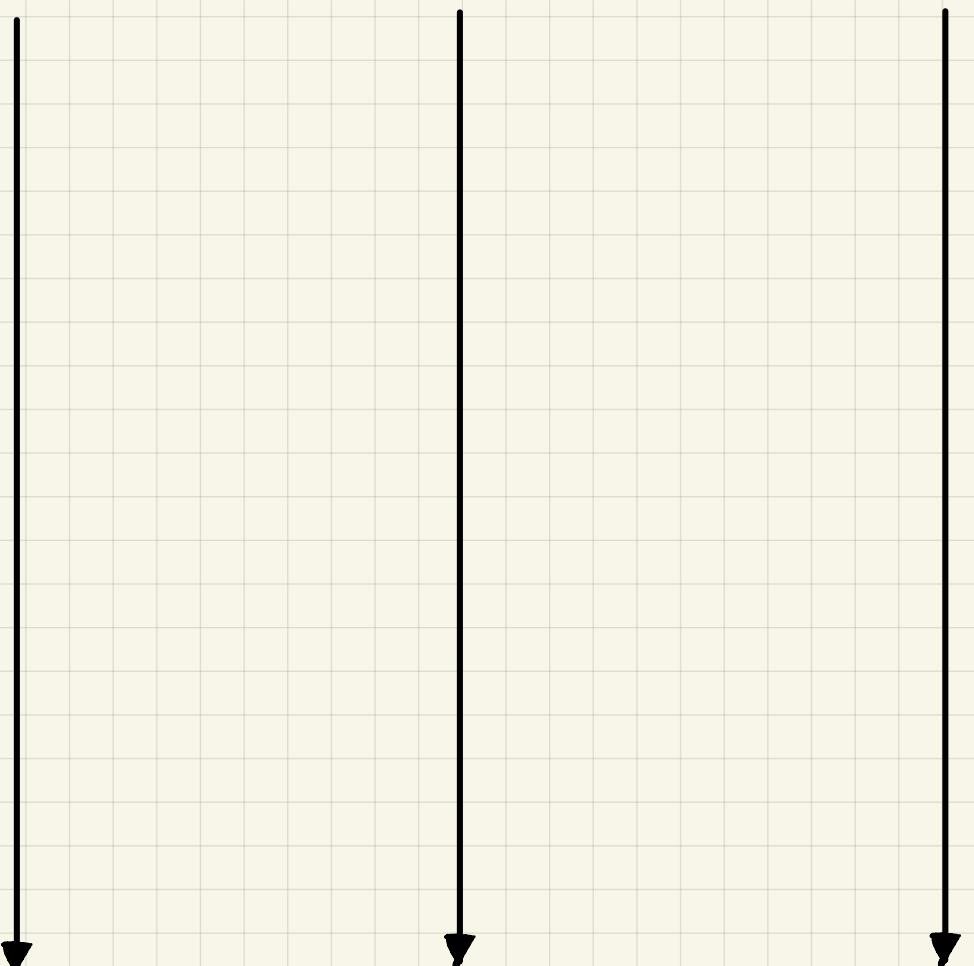
(t.ex...)

Detta betyder att basen B' exempelvis utgörs av

$$B' = \text{span} \left\{ \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ 4 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 2 \\ -1 \\ 3 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ 1 \end{bmatrix} \right\}$$

// Svar

(NÄSTA SIDA!)

$$2) \text{ a) } A = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 2 & 2 & 5 \\ 2 & -2 & 4 & -1 & -3 \\ 3 & 2 & -4 & 0 & 4 \end{bmatrix}$$

LN David Östling
 SUM 981025
 SE CMETE 4
 dosl@kth.se

För att hitta nollrummet (och därmed W) till A så ges det av $A\vec{x} = \vec{0}$:

$$\begin{bmatrix} 1 & -1 & 2 & 2 & 5 \\ 2 & -2 & 4 & -1 & -3 \\ 3 & 2 & -4 & 0 & 4 \end{bmatrix} \vec{x} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \quad \text{ger...} \quad \begin{bmatrix} 1 & -1 & 2 & 2 & 5 & | & 0 \\ 2 & -2 & 4 & -1 & -3 & | & 0 \\ 3 & 2 & -4 & 0 & 4 & | & 0 \end{bmatrix} \sim \begin{array}{l} -2R1 \\ -3R1 \end{array} \sim \begin{bmatrix} 1 & -1 & 2 & 2 & 5 \\ 0 & 0 & 0 & -5 & -13 \\ 0 & 5 & -10 & -6 & -11 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{(-1) \\ +R2}}$$

$$\begin{bmatrix} 1 & -1 & 2 & 2 & 5 \\ 0 & 5 & -10 & -1 & 2 \\ 0 & 0 & 0 & 5 & 13 \end{bmatrix} \longrightarrow \text{Detta ger...}$$

$$\begin{cases} x_1 = 1\left(2s - \frac{23t}{25}\right) - 2s - 2\left(-\frac{13t}{5}\right) - 5t = -\frac{23t}{25} + \frac{26t \cdot s}{5 \cdot 5} - \frac{5t \cdot s}{1 \cdot 25} = -\frac{18}{25} \\ x_2 = 2s + \frac{1}{5}\left(-\frac{13t}{5}\right) - \frac{2t}{5} = 2s - \frac{13t}{25} - \frac{2t \cdot s}{5 \cdot 5} = 2s - \frac{13t}{25} - \frac{10}{25} = 2s - \frac{23t}{25} \\ x_3 = s \\ x_4 = \frac{-13t}{5} \\ x_5 = t \end{cases}$$

Vilket i sin tur ger lösningsmängden:

$$\begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ x_4 \\ x_5 \end{bmatrix} = t \begin{bmatrix} -\frac{18}{25} \\ -\frac{23}{25} \\ 0 \\ -\frac{13}{5} \\ 1 \end{bmatrix} + s \begin{bmatrix} 0 \\ 2 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} = W //$$

Vi har nu en godtycklig bas $B = \{\vec{v}_1, \vec{v}_2\}$ som vi vill ortogonal- och normalisera genom Graham Schmidt metoden till basen $\gamma = \{\vec{u}_1, \vec{u}_2\}$

För att beräkna första DN-vektorn $\vec{u}_1$, krävs enbart en normalisering av den första vektorn $\vec{v}_1$ så att:

$$\vec{u}_1 = \frac{\vec{v}_1}{\|\vec{v}_1\|}$$

2) a)

Den **andra** ON-vektorn $\vec{u}_2$ fås genom att ta den andra vektorn $\vec{v}_2$ och subtrahera den med sin egnas projektion på $\vec{u}_1$, följt av en normalisering:

$$\vec{x}_2 = \vec{v}_2 - \text{proj}_{\vec{u}_1} \vec{v}_2$$

$$\vec{u}_2 = \frac{\vec{x}_2}{\|\vec{x}_2\|}$$

Nu gör vi enligt ovan och tar först fram u_1 :

$$u_1 = \frac{\begin{bmatrix} 0 \\ 2 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}}{\sqrt{0^2 + 2^2 + 1^2 + 0 + 0}} = \frac{1}{\sqrt{5}} \begin{bmatrix} 0 \\ 2 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

Nu tar vi fram x_2 (för att sedan kunna få fram u_2):

$$x_2 = \left(\begin{bmatrix} -\frac{18}{25} \\ \frac{23}{25} \\ 0 \\ -\frac{13}{5} \\ 1 \end{bmatrix} - \left(\frac{1}{\sqrt{5}} \begin{bmatrix} 0 \\ 2 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} -\frac{18}{25} \\ \frac{23}{25} \\ 0 \\ -\frac{13}{5} \\ 1 \end{bmatrix} \right) \right) \frac{1}{\sqrt{5}} = \begin{bmatrix} 0 \\ -\frac{23}{25} \\ 0 \\ -\frac{13}{5} \\ 1 \end{bmatrix} - \left(\frac{-\frac{46}{25}}{\frac{s}{5}} \right) \frac{1}{\sqrt{5}} \begin{bmatrix} 0 \\ 2 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} =$$

(Skalarprodukt) $\sqrt{\left(\frac{2}{\sqrt{5}}\right)^2 + \left(\frac{1}{\sqrt{5}}\right)^2}$

(NÄSTA SIDA!)

David Östling
981025
CMETE 4
dostl@kth.se

$$2) \quad a) \quad = \begin{bmatrix} -\frac{18}{25} \\ -\frac{23}{25} \\ 0 \\ -\frac{13}{5} \\ 1 \end{bmatrix} - \left(-\frac{46}{25 \cdot 5} \begin{bmatrix} 0 \\ 2 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \right) = \begin{bmatrix} -\frac{18}{25} \\ -\frac{23}{25} \\ \frac{46}{5^3} \\ -\frac{13}{5} \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} -\frac{18}{25} \\ -\frac{23}{5^3} \\ \frac{46}{5^3} \\ -\frac{13}{5} \\ 1 \end{bmatrix}$$

Nu kan vi ta fram u_2 enligt nedan:

$$\begin{bmatrix} -\frac{18}{25} \\ -\frac{23}{5^3} \\ \frac{46}{5^3} \\ -\frac{13}{5} \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} -\frac{18}{25} \\ -\frac{23}{5^3} \\ \frac{46}{5^3} \\ -\frac{13}{5} \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$u_2 = \sqrt{\left(\frac{-18}{25}\right)^2 + \left(\frac{-23}{5^3}\right)^2 + \left(\frac{46}{5^3}\right)^2 + \left(\frac{-13}{5}\right)^2 + 1^2} = \sqrt{\frac{324}{5^4} + \frac{529}{5^6} + \frac{2116}{5^6} + \frac{169}{5^2} + 1^2}$$

$$(25^2 = (5^2)^2 = 5^4)$$

$$(5^3)^2 = 5^{3 \cdot 2} = 5^6$$

$$\begin{bmatrix} -\frac{18}{25} \\ -\frac{23}{5^3} \\ \frac{46}{5^3} \\ -\frac{13}{5} \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} -\frac{18}{25} \\ -\frac{23}{5^3} \\ \frac{46}{5^3} \\ -\frac{13}{5} \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} -\frac{18}{25} \\ -\frac{23}{5^3} \\ \frac{46}{5^3} \\ -\frac{13}{5} \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$\sqrt{\frac{24 \cdot 5^2}{5^4 \cdot 5^2} + \frac{529}{5^6} + \frac{2116}{5^6} + \frac{169 \cdot 5^4}{5^2 \cdot 5^4} + \frac{1 \cdot 5^0}{1 \cdot 5^6}}$$

$$\begin{bmatrix} -\frac{18}{25} \\ -\frac{23}{5^3} \\ \frac{46}{5^3} \\ -\frac{13}{5} \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} -\frac{18}{25} \\ -\frac{23}{5^3} \\ \frac{46}{5^3} \\ -\frac{13}{5} \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$\left(\begin{array}{c} 4850 \\ 24250 \\ + 9700 \\ \hline 121250 \end{array} \right)$$

(Samma som $5^2(169 \cdot 5^2 + 5^4)$, gör det enkelt att lösa)

$$(\sqrt{5^6}) = (5^6)^{0.5} = 5^{6 \cdot 0.5} = 5^3$$

$$= \frac{s^3}{\sqrt{124675}} \begin{bmatrix} -\frac{18}{25} \\ -\frac{23}{5^3} \\ \frac{46}{5^3} \\ -\frac{13}{5} \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$\sqrt{\frac{1050 + 529 + 2116 + 121250}{5^6}}$$

$$\sqrt{\frac{124675}{5^6}}$$

$\checkmark u_2$

2) a) Detta ger den orthonormala basen γ för W :

$$\gamma = \left\{ \frac{1}{\sqrt{51}} \begin{bmatrix} 0 \\ 2 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}, \frac{s^3}{\sqrt{124675}} \begin{bmatrix} -\frac{18}{25} \\ -\frac{23}{5^3} \\ \frac{46}{5^3} \\ -\frac{13}{5} \\ 1 \end{bmatrix} \right\}$$

$u_1 \quad u_2$

b) En mängd är ortogonal om varje vektorpar i mängden är ortogonala mot varandra. I vårt fall är varje vektor i mängden även normerad vilket medför att vi har en ortonormal mängd/bas. Vi vet även att för att ett vektorpar är ortogonala mot varandra om $\vec{v}_i \cdot \vec{v}_j = 0 \quad \forall i, j \neq j$. Om alla vektorerna är ortogonala mot varandra i en mängd (eller bas i vårt fall) så vet vi att denna är ortogonal. Ifall vektorerna även är normerade så har vi en ortonormal mängd/bas.

För att verifiera ovan gör vi enligt följande:

$$\begin{aligned}
 u_1 \cdot u_2 &= \frac{1}{\sqrt{51}} \begin{bmatrix} 0 \\ 2 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \cdot \frac{s^3}{\sqrt{124675}} \begin{bmatrix} -\frac{18}{25} \\ -\frac{23}{5^3} \\ \frac{46}{5^3} \\ -\frac{13}{5} \\ 1 \end{bmatrix} \\
 &\stackrel{(2 \cdot 2)}{=} 0 - \frac{46}{5\sqrt{51}} \left(\frac{s^3}{\sqrt{124675}} \right) + \frac{46}{5\sqrt{51}} \left(\frac{s^3}{\sqrt{124675}} \right) + 0 = \\
 &= 0 //
 \end{aligned}$$

Svar: Basen γ är ortonormal (verifierat från $u_1 \cdot u_2 = 0$)

3) a) Vi börjar med att stoppa in alla (x, y, z) och skapa följande system:

David Östling
981025
CMETE 4
dostl@kth.se

$$\left\{ \begin{array}{l} a - 2b + c = 1 \\ a + c = 4 \\ b + c = -3 \\ \\ a - b + c = 1 \\ a + b + c = -4 \\ a + b + c = -2 \\ \\ 4a - 3b + c = 1 \\ 2b + c = -1 \end{array} \right.$$

Vi uttrycker nu detta som en linjär transformation enligt nedan..

$$\left[\begin{array}{ccc|c} 1 & -2 & 1 & a \\ 1 & 0 & 1 & b \\ 0 & 1 & 1 & c \\ 1 & -1 & 1 & \\ 1 & 1 & 1 & \\ 1 & 1 & 1 & \\ 4 & -3 & 1 & \\ 0 & 2 & 1 & \end{array} \right] = \left[\begin{array}{c} 1 \\ 4 \\ -3 \\ 1 \\ -4 \\ -2 \\ 1 \\ -1 \end{array} \right]$$

$\begin{matrix} (b) \\ (c) \end{matrix}$

(A)

(Vi kallar dessa för A , b och c)

Nu tar vi fram A^T för att ta oss vidare:

$$A^T = \left[\begin{array}{cccccc|c} 1 & 1 & 0 & 1 & 1 & 1 & 4 & 0 \\ -2 & 0 & 1 & -1 & 1 & 1 & -3 & 2 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \end{array} \right]$$

(Raderna och kolumnerna i A byter plats)

In
 S
 U
 M
 David Östling
 981025
 CMETE 4
 dosl@kth.se

3) a) Nu tar vi och löser följande ekvation: $A^T A b = A^T c$ enligt minsta kvadratmetoden:

$$\begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 & 1 & 1 & 1 & 4 & 0 \\ -2 & 0 & 1 & -1 & 1 & 1 & -3 & 2 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & -2 & 1 \\ 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 4 & -3 & 1 \\ 0 & 2 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a \\ b \\ c \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 & 1 & 1 & 1 & 4 & 0 \\ -2 & 0 & 1 & -1 & 1 & 1 & -3 & 2 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 4 \\ -3 \\ 1 \\ -4 \\ -2 \\ 1 \\ -1 \end{bmatrix}$$

Detta ger efter förenkling och respektive matrismultiplikation följande system:

$$\begin{bmatrix} 21 & -13 & 9 \\ -13 & 21 & -1 \\ 9 & -1 & 8 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4 \\ -17 \\ -3 \end{bmatrix}$$

Nu gausar vi och löser systemet ovan:

$$\begin{array}{c|cc|c}
 21 & -13 & 9 & 4 \\ \hline
 -13 & 21 & -1 & -17 \\
 9 & -1 & 8 & -3
 \end{array} \xrightarrow{\begin{array}{l} +\frac{13}{21}R1 \\ -3R1 \end{array}} \begin{array}{c|cc|c}
 21 & -13 & 9 & 4 \\ \hline
 0 & 21 + \frac{13 \cdot -13}{21} & -1 + \frac{13 \cdot 9}{21} & -17 + \frac{13 \cdot 4}{21} \\
 0 & -1 + \left(-\frac{13}{7} \cdot -3\right) & 8 + \left(\frac{-3 \cdot 9}{7}\right) & -3 + \left(\frac{4 \cdot -3}{7}\right)
 \end{array} \sim$$

$$\begin{array}{c|cc|c}
 21 & -13 & 9 & 4 \\ \hline
 0 & \frac{272}{21} & \frac{32}{7} & -\frac{357 + 52}{21} \\
 0 & \frac{32}{7} & \frac{29}{7} & -\frac{33}{7}
 \end{array} \xrightarrow{-\frac{6}{17}R2} \begin{array}{c|cc|c}
 21 & -13 & 9 & 4 \\ \hline
 0 & \frac{272}{21} & \frac{32}{7} & -\frac{365}{21} \\
 0 & 0 & \frac{29}{7} - \frac{6}{17} \left(\frac{32}{7}\right) & -\frac{33}{7} - \frac{6}{17} \left(-\frac{305}{21}\right)
 \end{array} \sim$$

$$\begin{array}{c|cc|c}
 21 & -13 & 9 & 4 \\ \hline
 0 & \frac{272}{21} & \frac{32}{7} & -\frac{305}{21} \\
 0 & 0 & \frac{43}{17} & \frac{7}{17}
 \end{array}$$

(NÄSTA SIDA!)

3) a) Nu har vi följande:

$$21a - 13b + 9c = 4 \rightarrow 21a = 4 + 13\left(\frac{-811}{688}\right) - 9\left(\frac{7}{43}\right) \Rightarrow$$

$$a = \left(\frac{2752}{688} - \frac{10543}{688} - \frac{1008}{688} \right) = -\frac{419}{688}$$

$$\underline{\quad 21 \quad} \quad (43 \cdot 16 = 688)$$

$$\frac{272}{21}b + \frac{32}{7}c = -\frac{305}{21} \rightarrow \frac{272b}{21} = \frac{-305 - (32 \cdot 3)c}{21} \Rightarrow 272b \cdot 21 = 21(-305 - (32 \cdot 3) \cdot \frac{7}{43}) \Rightarrow$$

$$\Rightarrow b = \frac{21(-305 - (32 \cdot 3) \cdot \frac{7}{43})}{272 \cdot 21} = \frac{-811}{688}$$

$$\frac{43}{17}c = \frac{7}{17} \rightarrow 43c \cdot 17 = 17 \cdot 7 \Rightarrow c = \frac{119}{731} = \frac{7}{43} //$$

Nu har vi alltså:

$$\begin{bmatrix} a \\ b \\ c \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -\frac{419}{688} \\ -\frac{811}{688} \\ \frac{7}{43} \end{bmatrix}$$

Dessa variabler anpassar sig alltså (enligt minsta-kvadrat-metoden) till systemet så väl som möjligt.

b) Svar: Ja det kommer det bli då variablerna som fås fram enbart kommer anpassas efter de första 4 mätningarna och inte efter de 8 som i a). Med minsta-kvadrat-metoden finner vi variabler som är så väl anpassade till systemet som möjligt, tar vi därmed bort 4 st av 8 ekvationer från systemet så är sannolikheten att vi finner annorlunda anpassade variabler väldigt hög.